

BEROEPSBELANGEN

HERZIENING VAN DE UITVOERING VAN DE WET VAN 29 JUNI 1926 (TECHNIKERSWET) UIT DE „HANDELINGEN” DER TWEEDE KAMER

(*Vervolg*).

De heer Slotemaker de Bruine, Minister van Arbeid, Handel en Nijverheid: Mijnheer de Voorzitter! Ik moge beginnen met een enkel woord over de persoonlijke zijde van de zaak, omdat ook de heer Marchant en mevrouw de Vries—Bruins daaraan een enkel woord hebben gewijd.

Er is te recht aan herinnerd, dat de uitvoering van deze zaak was begonnen vóór 8 Maart. Er is ook aan herinnerd, dat ik het woord continuïteit in dit verband gebruikt heb.

Alleen mag ik den heer Marchant opmerken, dat ik het woord continuïteit niet voor de eerste maal gebruikt heb in de Memorie van Antwoord, maar dat ik reeds vroeger, toen ik de gelegenheid had om over dit onderwerp te spreken, deze zaak heb aangeroerd. Een ontdekking van den laatsten tijd is het dus voor mij niet. De gansche Kamer zal gevoelen, dat een zekere continuïteit inderdaad onmisbaar is en dat een verschillende rechtsbedeeling vóór en na een bepaalden datum in elk geval veel bedenkelijker is dan wat nu gebeuren zal, wanneer het wetsontwerp mocht worden aangenomen, nl. een egale revisie van alle gevallen.

Dat ik intusschen door het gebruik van het woord continuïteit niet in het allermindst bedoeld heb mij zelf te disculpeeren, behoef ik waarschijnlijk thans niet meer te zeggen na het zeer uitvoerig antwoord, dat ik destijds gegeven heb op de vragen van mr. Oud en waarmede men misschien zal willen tevreden zijn. Vooral nu dat antwoord gevolgd is door een wetsontwerp, waarin ik zelf kom met de noodzakelijkheid om het gebeurde vóór 8 Maart en het gebeurde na 8 Maart aan revisie te onderwerpen en waarbij ik in dat voorstel heb opgenomen de verplichting van den Minister, om te rade te gaan met een commissie. Het is niet zoo heel gemakkelijk, om dat in een ontwerp te schrijven ik kom daarop dadelijk terug.

Ik moet evenwel eerst de vraag beantwoorden van den heer Marchant, of misschien een andere en veel eenvoudiger weg aanbeveling had verdiend, nl. deze, dat ik, kort na mijn optreden ontdekkende hoe de zaak stond, een streep gehaald had door de beslissingen van mijn ambtsvoorganger en eenvoudig de visa had ingetrokken. De heer Marchant heeft zacht doen uitkomen, dat niet alle juristen zeggen: dat is mogelijk. Hij had misschien iets duidelijker kunnen doen uitkomen, dat vele juristen zeggen: het is zeer de vraag, of het mogelijk is, dat een eenmaal door een administratieve instantie genomen beslissing wordt teruggenomen. Dat hier een quaestie is, staat ook in het boek, dat de heer Marchant heeft geciteerd „Institutionen des Deutschen Verwaltungsrechts”, waarvan ik heb genomen de editie van 1920 en niet die van 1913. Ik vond daar:

„Die Frage ist sehr bestritten.”

Er is dus hier een dubium. Bovendien mag ik er aan herinneren, dat in het bekende geval-Jamin, toen deze zaak diende voor den Hoogen Raad, de advocaat-generaal bij den Hoogen Raad zeer beslist zich aldus heeft uitgelaten: De beslissing van eenige autoriteit is definitief, tenzij daartegen een rechtsmiddel is gegeven.

Ik zeg nu niet, dat de zaak vaststaat, maar dat hier dus inderdaad een dubium is en dat om die reden alleen reeds wenschelijk was om een wettelijke voorziening te treffen; gelijk ook ten slotte de heer Marchant zelf wil.

Nu heeft hij evenwel gevraagd, dat de nieuwe wet eenvoudig bestaan zou uit de bepaling, dat de oude visa vervallen. Ik had aanvankelijk tegen dat voorstel reeds het bezwaar, dat ook de heer van Sasse van Yssel besproken heeft, nl. dat een nieuwe oproeping van den Minister eigenlijk niet geloorloofd is. Door de wijziging van het amendement is inderdaad dat bezwaar vervallen.

Maar het tweede bezwaar, dat althans voor een deel der Kamer zal blijven, is: dat daarmee de commissie verdwijnt. Nu heeft de heer Marchant gezegd: de Minister stelt de commissie voor, omdat hij wel denkt, dat er anders ongelukken gebeuren. Men kan het feit, dat ik in mijn ontwerp en niet alleen in de Memorie van Toelichting de commissie expressis verbis heb genoemd, ook nog iets anders waardeeren dan de heer Marchant hier deed. Ik kom zeker niet met het voorstel om de commissie weg te nemen om redenen, die voor de hand liggen. Maar indien de heer Marchant, wanneer zijn amendement

verworpen wordt, wil komen met een nieuw amendement, om uit het ontwerp de commissie weg te nemen, ten einde daarin aan den Minister te geven een steun en bewijs van vertrouwen, dan zal ik dat amendement-Marchant van heeler harte waardeeren; de beslissing zal ik echter, om begrijpelijke redenen, aan de Kamer overlaten.

Er zou ook nog een derde moeilijkheid rijzen, nl. dat, wanneer er een nieuwe oproeping komt, er nieuwe kandidaten kunnen komen. En alles, wat besproken is, is toch wel uitgegaan van de gedachte: laat ons naar geen enkelen kant de deur opnieuw openzetten, maar alleen datgene, wat opnieuw moet worden herzien, aan herziening onderwerpen. In het algemeen moet ik zeggen, dat de weg, dien de heer Marchant in zijn amendement wijst, mij in geen enkel opzicht aanbevelenswaardig schijnt boven het ontwerp, en dat ik daarom hoop, dat het ontwerp zal worden aangenomen in den vorm, waarin het aan de Kamer is voorgelegd.

Mevrouw de Vries—Bruins heeft in den loop van haar betoog, nadat zij iets over de amendementen had gezegd, een uitdrukking gebruikt, waarbij ik even moet stilstaan.

Zij heeft gezegd, dat niet alleen het vertrouwen in twee Ministers, maar ook het vertrouwen in de ambtenaren is geschokt. In dit verband bespreek ik tevens de vraag van den heer van Sasse van Ysselst, of het niet mogelijk is, dat de Minister nu eens geen ruimte laat voor eenige verdenking en eens precies vertelt, wien nu eigenlijk het odium treffen moet. De heer van Sasse van Ysselst heeft daarbij herinnerd aan de berichten in de dagbladen; ik vermoed, dat hij vooral het oog had op het bericht in één dagblad, waarbij een ongenoemd hooggeplaatst persoon, die zeer ingewijd is in de departementale geheimen, gesproken heeft over middeltjes, die gebruikt zouden zijn, waardoor niet alleen de Ministers, maar ook de hoofdamttenaren niet wisten, wat er gebeurde. Nu zal ik ook thans niet antwoorden op de vraag, gedaan in het Voorloopig Verslag, hoe het advies van den directeur-generaal luidde. Ik geloof, dat de geheele Kamer dit natuurlijk vinden zal, om de redenen, die ik zeer kort in de Memorie van Antwoord heb uiteengezet. Ik wil evenwel heel gaarne dit wel zeggen: dat, toen mij onder de oogen kwam het bericht in *Het Vaderland* van 5 Juni, ik dit bericht natuurlijk zeer ernstig gelezen heb en er de dossiers ernstig op heb nagekeken; ik heb toen evenwel niets gevonden, geen schijn of schaduw, dat gelijkt op een draad, waarlangs ik dan een zekeren, zeer ongewenschten toestand op het spoor zou kunnen komen. Bij alles wat ik er van weet, is van die mededeeling geen schijn of

schaduw waar en de verantwoordelijkheid voor de zaak komt uitsluitend voor den Minister, die vóór 8 Maart is begonnen, en voor den Minister, die na 8 Maart is doorgegaan.

Overigens heeft mevrouw de Vries—Bruins over de dossiers gezegd, dat men nu eigenlijk nog niet opschiet en zij heeft b.v. het dossier van den bekenden jeugdigen gegadigde opgeslagen en daarin wel gevonden adviezen van de inspectie, maar niet de stukken. Het feit, dat zij wel gevonden heeft de adviezen van de inspectie, bewijst, dat ik aan mijn Departement de dossiers zoo weinig mogelijk gezuiverd heb en ik hoop, dat dit zal worden erkend. Dat de stukken, waarop de gegadigde zich beroept, niet aanwezig zijn, is zeer verklaarbaar. Heeft mevrouw de Vries—Bruins niet opgemerkt, dat er in dit dossier een kleine quitantie ligt, waarop de betrokkene aangeteekend heeft, dat hij zijn stukken heeft teruggekregen? En heeft mevrouw de Vries—Bruins er misschien op gelet, dat dit stuk geteekend is op 16 April, toen er nog geen wolkje aan de lucht was? Het niet aanwezig zijn van deze stukken is volkomen natuurlijk te verklaren.

Nu eenige bijzondere vragen, die zijn gedaan. De heer Marchant heeft mij gevraagd, of de tweede fatale termijn reeds bepaald is. Nog niet, maar dit duurt nu maar enkele dagen. De heer Marchant meende dat, wanneer het ontwerp van wet, zooals het is voorgesteld, doorgaat, wij dan deze moeilijkheid zullen krijgen, dat volgens de wet van 1925 iemand bevoegd is, als hij bekwaam is, en dat volgens de wet van 1926 iemand bevoegd is, als hij een visum heeft. Mag ik hem vragen of hij daarbij niet over het hoofd ziet wat in de wet van 1925 aan het einde expressis verbis staat? Men leest daar het volgende:

„Zij, die op een door Ons te bepalen dag niet in het bezit zijn van een door den inspecteur gevisieerd bewijs van vestiging, zijn van dien dag niet bevoegd tot toepassing van de volledige tandprothese.”

Als overigens de heer Marchant vraagt: zou o. a. de quaestie van de sanctie niet meer elegant en meer natuurlijk in de wet van 1925 aan te brengen zijn dan in de wet van 1926, dan zou ik de instemming van den heer Marchant willen vragen voor deze gedachte: de Kamer heeft zeer nadrukkelijk gewild, dat aan de wet van 1925 in geen enkel opzicht zou worden getornd. Juist omdat er allerlei moeilijkheden zijn geweest bij de totstandkoming van de wet, geloof ik, dat ik mij daar-

aan geheel moest houden. En ook daarom heb ik niet overwogen een voorstel om wijziging in de wet zelf van 1925 aan te brengen.

Eindelijk iets over de considerans.

Ik moet erkennen, dat ik het amendement van den heer Marchant over de considerans eenigszins gelezen heb zooals de heer van Sasse van Ysselst, die op dien grond, omdat hij daarin iets hoorde wat niet gewenscht is, zich geen voorstander van dit amendement kan verklaren. De heer Gerhard evenwel heeft nu gezegd, dat deze wijziging, zooals ik die op verzoek van het Voorloopig Verslag heb aangebracht in de considerans, hem niet kan bevredigen.

Ik merk eerst even op (alweder tusschen haakjes), dat de wijziging door mij is aangebracht, niet om nog duidelijker uit te spreken of de wet goed of verkeerd is uitgevoerd, maar, gelijk in de Memorie van Antwoord staat, om nog duidelijker, overeenkomstig den wensch van het Voorloopig Verslag, het uitzonderingskarakter van dezen maatregel te teekenen.

Intusschen zegt de heer Gerhard, dat wanneer er staat: de wet moet worden uitgevoerd in overeenstemming met de bedoeling, dit nog te subjectief is. Ik heb absoluut niet bedoeld, iets subjectiefs te zeggen, en indien de heer Gerhard de zaak eigenlijk nog niet voldoende aangeduid vindt en dus bijv. in plaats van „bedoeling” zou willen lezen: „letter en geest”, dan heb ik daartegen geen bezwaar.

Nu komt de vraag van den titel.

Mevrouw de Vries—Bruins heeft voorgesteld, dat aan de betrokkenen de titel „tandmeester” zou worden gegeven. Mag ik deze opmerking maken: dat ook de keuze van het woord „tandmeester” gedrukt wordt door een klein bezwaar, evenals de keuze van het woord „tandheekkundige”. Wat is de historie? Onder de wet van 1876 heette de betrokkene „tandmeester”. Toen Minister Heemskerk de wet van 1913 indiende, gaf hij den titel „tandarts”. Er gebeurde een en ander, waardoor artsen vonden, dat als men van „tandarts” sprak, zij eenigszins in hun standing daalden, en in de Memorie van Antwoord werd door den Minister voorgesteld: „tandheekkundige”. De Kamer ging ten slotte met die gedachte niet mee. Een amendement-van Hamel werd door de Kamer niet bestreden en overgenomen door den Minister. Toen heette zij weer „tandartsen”.

De zaak is, dat, historisch gesproken, de tandmeester, de tandarts en de tandheekkundige dezelfde zijn. Maar sindsdien is krachtens het verba valent usu zoo beslist „tandarts” de titel geworden voor den gene, die krachtens de wet van 1913 bevoegd is tot het uitoefenen

van de tandheelkunst, dat er naar mijn overtuiging geen bezwaar is om dengenen, die thans de bevoegdheid hebben krachtens de wet van 1295, of die de bevoegdheid zullen krijgen krachtens die wet, den titel van „tandheekundige” te geven, vooral als er aan toegevoegd wordt: krachtens de wet van 29 Juli 1925. Als men historisch bezwaar maakt, wordt het woord „tandmeester” door dat zelfde historische bezwaar gedrukt.

Intusschen wil ik, de voorkeur blijvende geven aan „tandheekundige krachtens de wet van 29 Juli 1925”, als de gedachte algemeen in de Kamer wordt ondersteund, welke in het amendement is belichaamd, mij daartegen niet verzetten.

Mevrouw de Vries—Bruins heeft gezegd, eigenlijk alleen dan met een zekere gerustheid met dit ontwerp te kunnen meegaan, wanneer zij weet welk systeem is gevolgd en vooral, welk systeem in de toekomst zal worden gevolgd. Mag ik voor de korthed dit zeggen: ik geloof, dat ik toch inderdaad bij de interpellatie heb gezegd welk systeem er is gevolgd. Ik wil dat nu nog wel eens herhalen, maar ik doe dat daarom liever niet, omdat ik in dit stadium geen oogenblik den indruk wil wekken van te verdedigen; terwijl ik toch, als ik er eenigszins uitvoerig over ga spreken, na wat ik er in de Memorie van Antwoord reeds over heb gezegd, allicht den schijn van verdediging op mij laad.

De hoofdzaak, ook voor mevrouw de Vries—Bruins, is de toekomst. Zij wil de commissie behouden zien. Ik begrijp dat best; voor het amendement van den heer Marchant zal zij waarschijnlijk niet stemmen en ik zal haar dat volstrekt niet kwalijk nemen. Intusschen zegt mevrouw de Vries—Bruins wat zal de regel zijn, zegt het eens precies. Ik zal daarop antwoorden, eerst in het algemeen en dan met een paar bijzonderheden. In het algemeen: dat staat met volkomen duidelijkheid in de Memorie van Toelichting. Ik geloof, dat hetgeen daar staat afdoende is.

Thans de bijzonderheden. Mevrouw de Vries—Bruins vraagt: Hoe past gij dien regel toe? Zal iedere willekeurige een autoriteit zijn? en zal ieder, die bewijst, dat zijn tante zegt, dat haar door hem een gebit is gemaakt, geacht worden een voldoende opleiding te hebben genoten? Daarop wil ik gaarne dit zeggen, dat dat nu reeds niet het geval is. Alle gevallen, die ik behandeld heb en waarin iemand geen andere bewijzen gaf dan dat hij volgens het zeggen van desnoods betrouwbare personen hun een gebit had geleverd, zijn afgewezen; natuurlijk afgewezen, omdat een tandtechniker niet degene is, die de

bevoegdheid moest ontvangen. Of de eerste de beste willekeurige een autoriteit zal zijn? Ik zeg natuurlijk: neen; maar ik meen dat de commissie, waarom het gaat, in ieder geval neen zal zeggen. Ik vertrouw, dat mevrouw de Vries—Bruins hiermede tevreden zal zijn.

Mevrouw de Vries—Bruins heeft mij verder gevraagd ten aanzien van de samenstelling van de commissie twee dingen goed te overdenken. Ten eerste of men niet den tandarts zou vervangen door een medicus. Ik wil het overwegen; maar aanvankelijk komt het mij niet gewenscht voor, en wel om deze reden. Wij hebben hier een moeilijkheid, waarbij tandartsen eenerzijds en tandtechnici anderzijds een poging wagen om een toepassing van de wet te krijgen in een bepaalden geest. Wanneer nu de commissie zoo is samengesteld, dat personen van de eene zijde en van de andere zijde te zamen de wet moeten toepassen, dan heb ik, geloof ik, het Nederlandsche volk op de meest juiste manier het gevoel gegeven, dat de zaak volkomen objectief zal worden behandeld. Vooral wanneer ik er dan bij heb een jurist als voorzitter, dus iemand, die geleerd heeft stukken, als waarvan hier sprake is, goed te lezen en die de wet en al wat er bij behoort, goed kan interpreteren. Waarbij ik er bovendien op wijs, gelijk ik dat reeds in de Memorie van Antwoord gedaan heb, dat deze commissie natuurlijk haar licht regelmatig kan opsteken bij de inspectie.

Ook het doen benoemen door de organisaties zal ik overwegen; maar ik wil wijzen op het bezwaar, dat ik dan aan de zijde van de tandtechnici moet kiezen. Mevrouw de Vries—Bruins heeft een bepaalde organisatie genoemd, maar er zijn er twee, en ik zou dus moeten kiezen.

Mevrouw de Vries—Bruins: U moet natuurlijk terecht komen bij de Vereeniging van zelfstandig gevestigde Tandtechnici, daar de wet geldt alleen voor personen, die vóór 1913 zelfstandig gevestigd waren.

De heer Slotemaker de Bruine, Minister van Arbeid, Handel en Nijverheid: Is dat wel zoo? Ik geloof voorts, dat u de zaak wat te eenvoudig ziet. Ik ben daarop niet heelemaal gerust. Er is nog een andere organisatie, die aanspraak maakt en ik zou dus moeten kiezen. Misschien doe ik verstandger, mij daar buiten te houden. Het is bovendien wel mogelijk, dat er in Nederland tandtechnici zijn, die niet zijn georganiseerd en die juist de aangewezenen zijn.

Ik wil dit alles gaarne overwegen en hoop overigens de verschil-

lende opmerkingen eenigszins tot bevrediging van de Kamer te hebben beantwoord.

De heer Marchant: Mijnheer de Voorzitter! Het is een eigenaardig geval. Men verwijt mij, dat ik in mijn amendement tot wijziging van de considerans een motie van afkeuring heb neergelegd, maar ik heb den intiemsten vriend van den Minister, den heer Snoeck Henkemans, zooveen hooren zeggen, dat hij zich met het amendement niet kan vereenigen omdat dan alle waarborgen verdwijnen om te voorkomen, dat de Minister op den ingeslagen weg zal voortgaan.

De Minister zelf zeide zooveen, dat hij er de commissie niet kan uitnemen. Als hij dus niet gedwongen wordt het oordeel van de commissie in te roepen, zal er weer een ongeluk gebeuren. De Minister had nog andere motieven, maar deze noemde hij niet. Het zou dus kunnen zijn, dat de Minister in een stemming van overdreven gulheid tegenover de Kamer zou zeggen: ik bied u alles aan; zelfs de meest scherpe maatregelen wil ik mij voor het vervolg laten opleggen; ik wil mij de boeien laten aanleggen, zoo schuldig gevoel ik mij.

Maar zoo vatten de vrienden van den Minister het in het geheel niet op, want dan zou de heer Snoeck Henkemans hebben gezegd zooveen: gij moet het niet opvatten alsof ik meen, dat wij waarborgen zochten tegen een herhaling van het begane vergrijp. Dat had ik kunnen begrijpen — maar de heer Snoeck Henkemans zeide: neen, ik kan het amendement niet steunen, want als gij alle waarborgen uit de wet neemt gebeurt het opnieuw. En die heeren verwijten mij, dat mijn consideransmotie een motie van wantrouwen is!

De Minister is, wat het eerste amendement betreft, mij een eind te gemoet gekomen. Mijn groote bezwaar tegen de considerans was tweeledig. Het eerste bezwaar was: het is niet waar wat er in staat, en de Minister zal er toch liever geen onwaarheid in schrijven. Er wordt gezegd, dat het noodzakelijk is om wijzigingen te brengen in de uitvoering van de wet en die uitvoering in overeenstemming te brengen met de bedoeling van de wet. Maar het staat vast, dat het juist niet lag in een te ruime interpretatie van de wet, in een verkeerde opvatting van de bedoeling van de wet, maar dat de wet volkomen duidelijk is, doch dat willens en wetens in strijd met de letter van de wet is gehandeld. In dat opzicht wil de Minister mij te gemoet komen en in de considerans zetten, dat de bedoeling is, de uitvoering van de wet in overeenstemming te brengen met geest en letter. Dat is een stap tot den vrede.

Maar dan blijft het tweede bezwaar, want de Minister wil niet alleen de uitvoering van de wet in overeenstemming brengen met de bedoeling van de wet, maar hij doet veel meer: hij gaat in dit wetsontwerp een geheel nieuwe procedure invoeren, een geheel nieuwen titel invoeren; hij gaat strafbepalingen maken, en haalt de geheele wet van 1925 ondersteboven. Het is een methode van wetgeving, die ik nog nooit beleefd heb! De Minister zegt: begrijp mij goed, die wet van 1925 bestaat, daar raak ik niet aan, die laat ik in haar ideëele gedaante zooals zij is; maar in dit wetsontwerp verandert hij niettemin die wet voor de helft. Daarom is de considerans fout. Waarom moet nu de heer van Sasse van Ysselt zeggen, dat het is een motie van wantrouwen tegen den Minister? Ik ben altijd zeer gouvernementeel gestemd, ik wil altijd de Regeering zoover ik kan vriendschappelijk te gemoet komen, en ik meen dat ook hedenmiddag te hebben getoond. Maar ik ben intransigent wanneer het er op aankomt onwaarheden neer te schrijven. En de Minister moet dit zelf erkennen; dit wetsontwerp is van veel verdere strekking, doet andere dingen dan in de considerans staat. Neen, wat hier noodig is, is niets anders dan de gevallen van de toepassing van de wet in strijd met de letter van de wet, ongedaan te maken. De Minister erkent dat immers zelf hij bekent: ik heb in strijd met de letter van de wet gehandeld en heb een wet noodig om dat ongedaan te maken. Hij heeft er ook Fleiner op nagelezen en gezegd er zijn toch ook juristen, die daarvoor een wet noodig achten. Ik zal de plaats in de editie van 1920 nog eens nalezen, die de Minister mij te gemoet voerde, omdat ik vermoed, dat Fleiner het daar niet heeft over beslissingen, die beslist in strijd met de wet zijn getroffen, dus onrechtmatige, wederrechtelijke beslissingen, maar over beslissingen, die achteraf minder doelmatig blijken en die niet in overeenstemming met de bedoeling van de wet worden beschouwd.

Ik knoop nog een opmerking daaraan vast. Een van onze geachte medeleden, dien ik ken als een scherpzinnig man, heeft mij gezegd. Wat valt gij mij tegen! Ik had gedacht, dat gij zoudt zijn opgekomen voor de menschen, die de visa hebben verkregen, die hun bedrijf daarop hebben ingericht, want dat was nu precies een geval als dat van art. 40 van het Bezoldigingsbesluit. Ik vraag mij af, Mijnheer de Voorzitter, hoe men een dergelijke opmerking kan maken. In art. 40 van het Bezoldigingsbesluit strijd ik voor handhaving van het recht, strijd ik voor de handhaving van rechten, die volkomen rechtmatig en binnen de grenzen van de wet zijn toegekend. Maar wat is hier gebeurd? Hier heeft men bevoegdheden toegekend, in strijd met de

wet. Hier heeft men onrechtmatige handelingen verricht vanwege de Regeering. En nu heb ik nooit verdedigd, dat wanneer iemand op grond van met de wet strijdige beslissingen, op grond van onrechtmatige handelingen van de Regeering, in moeilijkheden zou zijn gekomen, wij verplicht of gerechtigd zouden zijn zoo iemand uit de moeilijkheden te helpen. Dat is het groote verschil.

Wat de commissie betreft, het is een zonderling geval. Men wil hier een wet toepassen. Men wil de Regeering laten beoordeelen of bepaalde menschen voldoen aan de twee voorwaarden, die in de wet zijn gesteld, ja of neen, en nu moet daar een commissie aan te pas komen. Volgens mevrouw de Vrien—Bruins moet dat zijn een soort van georganiseerd overleg. De organisatie van de tandtechnici moet een vertegenwoordiger aanwijzen en de organisatie van de tandartsen moet een vertegenwoordiger aanwijzen, en dan komt het derde element, de „hoogstaande” jurist, die over het viertal den hamer zal voeren. Daar zal dan de zaak worden bekeken, over en weer, en in georganiseerd overleg of in een soort van arbitrage beslist.

Wat is dat nu voor een manier van wetstoepassing? Als de Regeering een wet voor zich heeft, waarin nauwkeurig wordt omschreven, aan welke eischen een gegadigde moet voldoen om een zeker radicaal te verkrijgen, is de Regeering met haar geheelen staf van ambtenaren dan niet mans genoeg om dat uit te maken? Is zij zoo bang, om ongelukken te begaan; is zij zoo bang om den geest van de wet verkeerd te begrijpen, terwijl de letter toch overduidelijk is, dat wij daarvoor een geheel apparaat van georganiseerd overleg noodig zouden hebben?

Het gezag van de Regeering is door deze zaak geschokt, en volkomen te recht schrijft de Minister dit zelf in de Memorie van Toelichting. Maar dat vertrouwen wordt niet hersteld door bij de uitvoering van de wet in te voeren allerlei elementen, welke een Minister, die weet het gezag te handhaven en die weet een juiste toepassing aan de wet te geven, niet noodig heeft om zijn prestige tegenover de Kamer en daarbuiten in het volk te herstellen.

Ik moet dus mijn amendementen handhaven. Het eerste amendement, omdat in de considerans wordt gezegd, waarom het te doen is, heel eenvoudig, precies de waarheid. Het tweede amendement, omdat wij een wet moeten handhaven, die ook de Minister handhaven wil, maar die de Minister feitelijk intrekt.

De Minister heeft dat niet goed begrepen, toen ik heb gezegd, dat er strijd was tusschen zijn wetsontwerp en de bestaande wet. De

Minister heeft mij verwezen naar de laatste zinsnede van het tweede lid van het bestaande artikel, waarin wordt gezegd: niet bevoegd zijn degenen, die op een bepaalden termijn het visum niet zullen hebben. Maar dat is een negatieve uitdrukking. Er staat in deze wet ook omschreven wie wel bevoegd is. De wet zegt: wel bevoegd is hij, die voldoet aan de eerste voorwaarde, vestiging vóór 10 Juni 1913, en die bovendien voldoet aan de tweede voorwaarde: een behoorlijke opleiding. Dat zijn positieve eischen, waaraan de technicus moet voldoen. In het ontwerp van de Regeering echter staat uitdrukkelijk: bevoegd om den titel tandheekkundige volgens de wet 1925 te voeren is degene, die het visum heeft. Begrijpt de Minister nu niet, welk verschil daartusschen bestaat? De wet, die de Minister heeft willen handhaven, verklaart bevoegd degenen, die aan twee voorwaarden voldoen, en zijn wetsontwerp zegt, volgens de formeele opvatting: bevoegd is degene, die mijn visum in den zak heeft.

Ik stel nu, dat het geval zich voordoet, dat de Regeering op dezelfde wijze de fout herhaalt, die tot dusver gemaakt is, en dat zij menschen, die kinderen waren in 1913, het visum zou gaan verleen. Dan is volgens de nieuwe wet van den Minister zoo iemand volkomen bevoegd, den titel van tandheekkundige te blijven voeren, want hij heeft het visum! Maar volgens de wet van 1925 is die man niet bevoegd, want daarin staat dat hij om bevoegd te zijn, 10 Juni 1913 gevestigd moet zijn geweest. Zoo iemand is dus niet bevoegd volgens de wet van 1925, maar wel bevoegd volgens de wet van den Minister! En nu trekt de Regeering de wet van 1925 niet in, integendeel, zij zegt: die wet moet in volle majesteit blijven gelden; maar zij maakt een geheel nieuwe wet, waarin iets geheel anders staat!

Volgens de oude wet is de procedure: de inspecteur beslist, en in hooger beroep beslist de Minister. Volgens de nieuwe wet beslist alleen de Minister, en de inspecteurs blijven er buiten! Maar de bepaling van de wet van 1925 trekt de Minister niet in; die wet blijft gelden, en een volkomen tegenstrijdige bepaling neemt de Minister in deze wet op! Hoe kan dat? Wat is dat voor een methode van wetgeving!

Men heeft het voorgesteld, alsof ik deze amendementen heb ingediend om den Minister onaangenaam te zijn. Ik ben veel liever den Minister aangenaam dan onaangenaam. Maar in de eerste plaats geldt, dat wij een behoorlijke wet maken.

Ten slotte de wijziging in mijn amendement. Och, als dat amendement ongewijzigd ware aangenomen, had men misschien kunnen

zeggen: in de wet staat, dat de viseeringen, verleend volgens de wet van 1925, ongeldig zijn na 31 December 1926, dus zijn ongeldig ook alle viseeringen, te verleenen na 31 December 1926. Maar chicaneuze uitlegging van de wet kan men niet onder de oogen zien! Dat zou zijn een letterknechterij, lijnrecht in strijd met de bedoeling en met de historie van de wet. Het is niet aannemelijk dat eenig verstandig mensch die beteekenis er aan zou hebben gegeven.

Maar men moet ook rekening houden met menschen die letterknechten zijn.

Daarom heb ik die wijziging in mijn amendement aangebracht. De inhoud blijft echter dezelfde, en daarbij heb ik uitdrukkelijk gezegd: het tweede lid van het eenig artikel van de wet van 1925 zegt: door Ons wordt een termijn vastgesteld, binnen welken de stukken moeten worden ingediend. Welnu, deze termijn wordt door de Koningin opnieuw vastgesteld. Is dus dit ontwerp, volgens mijn amendement, aangenomen, dan hebben wij bereikt, dat de visa, die verleend zijn, nog maar gelden tot 31 December 1926 en verder, dat de procedure, geldende volgens de bestaande wet, die ook de Minister ongewijzigd wil laten, opnieuw in werking treedt. De stukken worden weer ingediend, op die stukken wordt beslist door den inspecteur, en er is hooger beroep op den Minister. Dan loopt alles op rolletjes. Men heeft dan bereikt, dat hetgeen in strijd met de wet is geschied, ongedaan is gemaakt.

Ziedaar eenvoudig de toestand, en ik begrijp niet, waarom dit niet de voorkeur zou verdienen boven het voorstel van de Regeering, waaruit allerlei moeilijkheden voortkomen, waarin men naast elkaar laat staan twee wetten, die volkomen met elkaar in strijd zijn. Ik begrijp dan ook niet, waarom de Minister daaraan zoo weinig aandacht heeft geschonken.

Ik meen hiermede mijn amendement nader voldoende te hebben toegelicht.

De heer Duys: Mijnheer de Voorzitter! Een enkel woord over het voorstel om aan de betrokkenen bij deze wet den titel te geven van „tandmeester” in plaats van den door de Regeering voorgestelden titel. Laat ik maar terstond zeggen, dat ik ernstig hoop, dat de Kamer op deze dwaasheid niet in zal gaan.

In de eerste plaats is „tandmeester” de titel, die tot voor kort de officieele titel was van de officieel bevoegden. Mevrouw de Vries roept mij toe: 13 jaar geleden! Best mogelijk, Mijnheer de Voorzitter,

maar allen, die dus 13 jaar geleden en vroeger hun officieel examen deden, kregen op hun diploma, of althans volgens de wet den naam van „tandmeester”. De gelukkige beoefenaars van dit vak vonden echter dien naam van „tandmeester” zoo aangenaam en eervol, dat ze, in strijd met de wet, een anderen titel gingen voeren, n.l. dien van tandarts. Er bestond toen nog geen bepaling, als men nu voor de tandtechnici wil voorstellen, n.l. van 100 gulden boete op het voeren van een onrechtmatigen titel in strijd met de wet, anders zouden ook die heeren eens de genoegens hebben ondervonden van allerlei politiebekeuringen en vervolgingen..... „in het belang der volksgezondheid”! Hoe het ook zij, gelukkig liggen al die tegenwoordige tandartsen, die 13 jaar geleden hun examen deden, nog niet onder de groene zoden en hoopjes loopen er dus nog rond, die den officieelen titel van „tandmeester” verkregen. Als men dus praat van „verwarring”, dan zou ik veeleer kunnen zeggen, dat het verwarring stichtend is, den technici, nu die een zeker burgerrecht verkregen hebben, den naam van tandmeester te gaan geven, al begrijp ik levendig, dat de heeren tandartsen uit pure naastenliefde en grootheid van geestesadel gaarne dat door hen verfoeide titeltje thans aan de door hen nog meer verfoeide concurrenten zouden willen geven!

Dit amendement, Mijnheer de Voorzitter, heeft op mij een alleron-aangenaamsten indruk gemaakt. Wie den strijd, die er den laatsten tijd tusschen de tandartsen en technici gevoerd is buiten de Kamer, wat nauwkeurig gevolgd heeft, weet, dat dat titeltje van „tandmeester”, te midden van allerlei andere, natuurlijk evenzeer met de allerbeste bedoelingen uitgedachte benamingen, als b.v. „prothetist”, „prothetor” en meer van dat fraais, heel netjes behoort tot het arsenaal, waaruit men op de meest kleinzielige manier de wapens heeft geput in den strijd der tandartsen tegen de technici. Zeer in het bijzonder de *N. Rott. Crt.* heeft zich op dit gebied van een verheffende zijde doen kennen, door aan allerlei anonimi, al of niet onder het mom van „oude geneeskundige medewerker”, gelegenheid te geven, hun gal tegenover de technici te luchten. Niet gaarne zou ik de Commissie van Rapporteurs er van verdenken, dat zij zich door indiening van dit onsympathieke amendement maar eenvoudig tot instrument van zulk een kleinzielige Hetzerei zou hebben laten leenen, ganschelijk niet, Mijnheer de Voorzitter, het zij verre van mij, maar het resultaat zou toch, werd dit amendement aangenomen, niet anders zijn. Daarom is het goed, die Kamerleden, die misschien, als uitsluitend lezers van de *N. Rott. Crt.*, ook den indruk mochten hebben gekregen dat die titel

van „tandmeester” toch nog zoo kwaad niet zou zijn, er even op te wijzen, dat die indruk geheel in strijd met de werkelijkheid zou zijn, uitsluitend te wijten aan de eigenaardige, ons allen welbekende, opvattingen, die dat „deftige” blad huldigt in zake het hoor en wederhoor, het „droit de réponse” en speciaal aan de wijze waarop dit blad in practijk brengt de methode om de in haar orgaan vaak grof persoonlijk aangevallenen te weigeren zich daarin op behoorlijke wijze te verdedigen. Ik heb hier voor mij liggen een schrijven, hoe o.a. aan één persoon, die tegen dat geschrijf opkwam, ook omtrent die titulatuur, eenvoudig de deur werd geweigerd. Enfin, ik behoef daar niet veel van te zeggen, wij allen weten, hoe het op dat gebied met dat blad staat, doch het is alleen, dat ik er aan herinner, om te voorkomen, dat men, afgaand op dat blad, soms den indruk zou krijgen alsof in de kringen der technici eigenlijk heelemaal niet zoo'n bezwaar tegen dien titel zou bestaan. Integendeel, Mijnheer de Voorzitter.

Trouwens, men kan nu wel met het naïefste gezicht van de wereld betoogen, dat toch eigenlijk die titel van „tandmeester” zoo juist, zoo mooi, zoo verwarring voorkomend enz., enz. is, maar ik zou de onderwijzers wel b.v. eens willen vragen, wat zij ervan zouden zeggen, indien eens bij de wet, op straffe — zooals hier gebeurt — van f 100 boete per overtreding, werd voorgeschreven, dat zij geen anderen titel dan dien van „schoolmeester” zouden mogen voeren. Mijnheer de Voorzitter! Als de Kamer zich er toe zou begeven dit amendement aan te nemen, zou zij in den grond der zaak, hoe zeer dan ook, ik wil het gaarne aannemen, zonder opzet van de zijde van de Commissie van Rapporteurs, toch niets anders doen dan zich evenzeer leenen tot de meest antipathieke, kleinzielige plagerij, een werkje, waar de Kamer zich m.i. niet toe heeft te vernederen. Het is inderdaad wel fraai, als men zoo overziet de diverse stadia der actie, die de heeren tandartsen in deze zaak nu al hebben gevoerd, al is het ook, dat de beteren onder hen daaraan niet hebben medegedaan, getuige de open brief van den tandarts Roelofs uit Utrecht, die openlijk den leiders uit de Nederlandsche Maatschappij voor Tandheelkunde voorhoudt, dat zij er de schuld van dragen door hun „buitengewoon domme actie, de professie een bitter échec te hebben bezorgd”, zoodat de heeren tandarts-agitators thans, zooals hij letterlijk schrijft „tot aan onzen nek in den modder zitten”.

Eerst trachtte men de heele wet tegen te houden, toen dat niet lukte, kwam men met een heel onnoozel gezicht vragen: „Wat is toch eigenlijk volledige tandprothese?” Ook hier in de Kamer hebben we

daarvan een staaltje bijgewoond, alsof men nog niet van het bekende arrest van den Hoogen Raad van 9 Februari 1920 had gehoord. Toen dat vliegertje niet opging en de wet er toch kwam, wist men in eens weer precies wat volledige tandprothese was, maar nu moest de titel weer als machine de guerre dienen. In sommige plaatsen werden ambtenaren van het O.M. er voorgespannen om de bevoegd verklaarde technici, die zich „tandheelkundigen” noemden, met vervolgingen te dreigen, doch gelukkig heeft het Departement daar een stokje voor gestoken, maar nu hoopte men dan met den titel van „tandmeester” toch nog een zekere „Schadefreude” te oogsten. Mijnheer de Voorzitter! Van harte wensch ik, dat dit kleinzielige gedoe op een nieuw „échéc” zal uitloopen, en dat, hoe goed bedoeld dan ook van de zijde van de Commissie van Rapporteurs, de Kamer zal toonen niet bereid te zijn, ook niet ongewild in de kaart van zulk een minderwaardige actie, die buiten de Kamer gevoerd wordt, te spelen. Zij verwerpe daarom kort maar krachtig dit amendement.

Mijnheer de Voorzitter! Op voorbeeld van den heer Marchant, wil ik vandaag ook eens den Minister welgezend zijn, maar dan in dezen zin, dat mijn rechtvaardigheidsgevoel er toch tegen opkomt, dat, in verband met de uitvoering wezer wet, nu zo bijna uitsluitend eenzijdig gehakt wordt op den thans in functie zijnden Minister, den heer Slotemaker de Bruine.

Wat had deze Minister dan nu toch eigenlijk anders moeten doen toen hij bij zijn optreden reeds een practische toepassing der wet vond op de wijze, als geschied is? Ik geloof, dat hij gedaan heeft wat ieder onzer in gelijke omstandigheden ook had gedaan, tenzij hij, door plotseling te veranderen van practijk, de grofste willekeur in het leven had willen roepen tusschen die technici, die toevallig wel en die niet onder den vorigen Minister afgehandeld waren. De Minister is eenvoudig in de lijn van zijn voorganger doorgegaan en het eenige wat men hem zou kunnen verwijten, als dat ten minste een verwijt verdient, is, dat hij met al te groot gevaar van critiek op eigen ministerieel beleid, het beleid van zijn voorganger wat al te veel heeft willen goedpraten.

Tegenover alles wat hier zoo voor en na gezegd is, speciaal eenzijdig aan het adres van dezen Minister, meen ik dit toch met nadruk ook in herinnering te moeten brengen. Op de zaak zelf ga ik nu niet meer in, stond de heer Koolen hier nog, hij zou, scherpzinnig als onze oud-voorzitter immers steeds was, op zijn beurt ook weer wellicht goede verdedigingsgronden voor zijn gevoerd beleid aanvoeren, doch daar gaat het nu niet om, maar ik voel er niets voor, om nu mee te

doen aan een zoo eenzijdige critiek op deze Minister, als men den laatsten tijd bezig is te vertoonen.

Mijnheer de Voorzitter! Ten slotte nog een enkele opmerking over de zaak zelf. Worden bij de behandeling van deze materie eigenlijk niet twee dingen volslagen uit het oog verloren? Ten eerste, dat de onderscheiding, die men maakt tusschen tandartsen en tandtechnici, als tusschen bevoegden en onbevoegden, eigenlijk lang die beteekenis niet bezit, die men daaraan van zekere zijde zoo gaarne zou zien gehecht, en ten tweede, hoe ontzaglijk veel vooral de minder bedeelde burgers van ons land aan dien stand der technici heeft te danken.

Het is toch voor geen tegenspraak vatbaar, dat de tandheeskunde misschien slechts voor 1/10 wetenschap is, tegenover 9/10 techniek, artisticeiteit, vakbekwaamheid, Fingerfertigkeit, of hoe men het noemen wil. Voor 9/10 dus een kunst en ik zou haast willen noemen „gave” die men wel tot ontwikkeling en hoogere volmaaktheid kan brengen, maar die men overigens in den grond heeft of niet heeft. Natuurlijk dient men in zijn vergelijkingen eerlijk te zijn; het is geen kunst om een voor de technici ongunstige vergelijking te construeeren door een prutser van een technicus te vergelijken met een bekwaam tandarts, maar de omgekeerde vergelijking van een prutser van een tandarts, die ongelukken aanricht, en waarlijk zulken zijn heusch ook wel, te gaan vergelijken met een bekwaam tandheeskundige zou evenzeer onoprecht zijn. Neen, wanneer men twee beiden in hun vak bekwamen vergelijkt, dan zal men heel gauw bemerken, dat op dit terrein dat onderscheid tusschen bevoegd en onbevoegd heel wat anders is dan b.v. op het terrein der medische wetenschap tusschen een dokter en een onbevoegde.

Zeer opmerkingswaardig is b.v., in dit verband er eens aan te herinneren van wat ik dezer dagen las in een aan mij, en misschien ook wel aan meerdere leden dezer Kamer toegezonden beschouwing over „De zaak der Volksgezondheid en de Tandartsen”, geschreven door den heer K. Klein, tandheeskundige hier in den Haag. Het is werkelijk vermakelijk, als men daarin leest op bladz. 26 e.v. hoe in de *N. R. Ct.* b.v. van 26 Februari 1876 met een air de dédain geschreven werd over tandtechnicus den heer Picnot, die vroeger hier in den Haag woonde en herhaaldelijk als zoogenaamd „onbevoegde” veroordeeld werd. Maar zie, nu 40 à 50 jaar later, nu de heer Picnot vermoedelijk op „Zorgvlied” ligt en de voor de volksgezondheid zoo beangstige H.H. tandartsen geen concurrentie meer van dezen heer Picnot met zijn „cliëntèle distinguée” te duchten hebben, daar komt op 11 Januari 1920

in het *Tijdschrift voor Tandheelkunde* de heer Klinkhamer, een der agitators der H.H. van thans, jubelend uitroepen hoezeer de heer Picnot, die „onbevoegde” en herhaaldelijk veroordeelde iemand is geweest die „de inzichten op tandheelkundig gebied verruimde” van officieel dan wel bevoegde tandartsen, en komt een andere officieele bevoegde in hetzelfde tijdschrift van 15 Nov. 1924, n.l. de heer Nord, schrijvende over een overleden college verklaren, dat deze overledene officieel bevoegde was: „Leerlinge van Picnot, den beroemden Haag-schen tandarts.” De heer Picnot is nu niet alleen in eens „beroemd”, maar ook nog tandarts”, hij die, nog in leven zijnde, minstens zoo werd beagiteerd, natuurlijk, alleen in het belang der „volksgezondheid” (!) en veroordeeld, als thans de tegenwoordige tand-technici.

Ik zeide daar zoeven, hoezeer juisit de minder bemiddelde klasse zeer veel te danken heeft aan den stand der technici. Ik wilde daarmee dit zeggen, dat naar mijn innige overtuiging, als wij in ons land die technici niet gehad hadden, het voor iemand met een bescheiden inkomen, ambtenaren, onderwijzers, winkeliers, neringdoenden enz. enz. op heden nog vrijwel financieel absoluut onmogelijk zou zijn geweest het gebit behoorlijk te laten verzorgen, laat staan te vervangen door een ander gebit van goede kwaliteit.

De heer van Gijn schudt zoo meewarig het hoofd alsof hij hier overdrijving mijnerzijds meent te kunnen constateeren. Maar als er één stelling is, die niet voor tegenspraak vatbaar is, is het deze. De duurte der officieele tandartsen is eenvoudig jarenlang spreekwoordelijk geweest, eerst in den laatsten tijd komt daarin eenige verandering en worden er, om de rest wellicht des te beter te kunnen plukken, wel hier en daar combinaties in elkaar gezet van de heeren onderling, waar men dan voor minder terecht kan. Natuurlijk, Mijnheer de Voorzitter, spreekt het vanzelf, dat ik niet ten aanzien van alle tandartsen hier generaliseeren wil, ik denk daar wel aan. Mijnheer de Voorzitter. Een ieder weet, dat er ook tandartsen zijn, die zich op een behoorlijk standpunt stellen, maar als de heer van Gijn nu zoo doet alsof hier alles maar overdreven wordt, dan wil ik hem toch eens even voorleggen, wat ik o.a., om één staaltje te noemen, nog vond in het hier in den Haag verschijnend orgaan van den Nederl. Bond tot bestrijding van de duurte, n.l. *Ons Wapen* van 15 Juli 1926. Het zal mijn geachten collega den heer van Gijn wellicht goed doen, dit nog eens te hooren voorlezen, strijder tegen de duurte als immers ook hij gaarne is. Zie hier het verhaal:

„Ten slotte een ware geschiedenis, niet zoo heel lang geleden voorgevallen in den Haag, die ik u ga vertellen. Om u tot voorzichtigheid aan te sporen, wanneer ge er toe mocht besluiten uw gebit geheel of gedeeltelijk te laten vernieuwen om redenen, die gij beter dan ik zult kunnen beoordeelen. Ik herhaal: wees voorzichtig en vraag liever, vóór gij den tandarts ook maar één blik in uw mond laat werpen, waarmede gij de deskundige hulp zult moeten betalen!

Een dame laat door een tandarts hier ter stede een en ander aan haar gebit verrichten en krijgt daarvoor van dezen menschenvriend een rekeningetje van... f 3200, zegge twee en dertig honderd gulden.

Het dure werkstuk deugde absoluut niet en de dame vond de nota wel wat heel hoog, enfin, na eenige besprekingen liet de tandarts maar even f 2200 van de nota vallen en zou met f 1000 genoeg nemen mits — en een schrijven van zijn advocaten aan de dame accentueerde dat nog eens — de zaak daarmede uit de wereld was, anders zou de volle f 3200 in rechten worden gevorderd! En de dame betaalde f 1000 voor wat absoluut niet deugde... en liet in Parijs voor f 70 haar gebit goed maken.

En weet ge, waarom de Haagsche tandarts zoo buitensporig hoog rekende? Hij had platina gebruikt, en dat is zoo buitensporig duur. En weet ge, wat een bekend Haagsch juwelier voor het gebruikte platina in het niet te gebruiken gebit betaalde? Alles en alles geteld: twee en zestig en een halve gulden!”

Mijnheer de Voorzitter! Alle commentaar zou het effect slechts schaden. Waarop ik mede in dit verband de aandacht nog eens wil vestigen, is ook nog op het volgende. Is het bij het geschreeuw over dat bevoegd en onbevoegd hier te lande niet heel eigenaardig, dat er tot op vandaag in geheel Nederland, als ik goed ben ingelicht, nog niet één enkel behoorlijk leerboek in de tandheelkunde in het Nederlandsch is te krijgen? Allen Fransche, Duitsche, Engelsche schrijvers. Maar wanneer een Nederlander in het buitenland gaat studeeren en aan de bron zèlf zijn wijsheid gaat opdoen, uit de eerste hand, bij die schrijvers dier boeken zelf, en komt met een testimonium van bevoegdheid, afgegeven door de schrijvers dier boeken zèlf, terug, dan schreeuwen hier de uit de tweede hand gegeten hebbende „bevoegden” over kwakzalverij, schade aan de volksgezondheid, enz. enz.

Mijnheer de Voorzitter! Nog eens, ik hoop, dat de Kamer dus vierkant dat amendement van „tandmeester” verwerpen zal, daardoor niet mededoende aan zulk kleinzielig gedoe.

Wel zou ik den Minister in overweging willen geven, den door hem voorgestelden titel wat in te korten, n.l. er de woorden (wet van 29 Juni 1925) af te laten. Als de Minister er niet die boete van f 100 bij voorstelde of het weglaten daarvan, zou ik daarover maar gezwegen hebben, maar nu dient men die woorden te schrappen, wil dit niet weer een heerlijke bron worden van allerlei peuterige chicanes van de zijde der tandartsen. Bovendien wat beteekent die toevoeging voor den gemiddelden kiespijnlijder? Denkt de Minister soms, dat iedere Nederlander steeds met een Luttenberg's Chronologische Verzameling van wetten in den zak loopt, daarin telkens naslaande wat voor wet de een of andere is? Malligheid die heele toevoeging, meer niets.

De eenvoudige titel „Tandheekkundige” is meer dan voldoende duidelijk. Eenerzijds tegenover de tand„artsen” het onderscheid aangevende, anderzijds tegenover de tand„technici”. Zegt men nu: tandheekkundige is hetzelfde als tandarts, dan zeg ik, dat is onjuist. Wel iedere tandarts wordt ten minste geacht tandheekkundige te zijn, maar iedere tandheekkundige is nog geen tandarts.

Om de Kamer in de gelegenheid te stellen, zich hierover uit te spreken, heb ik de eer een amendement in te dienen, waarbij voorgesteld wordt, in de derde alinea van het Eenig artikel te doen vervallen de woorden: (wet van 29 Juni 1925). Wordt dit amendement aangenomen, dan zal hiermede tevens voorgoed een eind gemaakt zijn aan de poging, die nu op sommige plaatsen gaande is, bijv. Leeuwarden e.a., om den tandtechnici, die in hun bevoegdverklaring dien titel van „tandheekkundige” voerden, opnieuw met allerlei justitieel gechicaneer lastig te vallen.

Ik zou zeer gaarne zien, dat òf de Minister dit amendement overnam, òf anders de Kamer het zou willen aanvaarden.

De Voorzitter: Door de heeren Duys, Bulten, Kuiper, Snoeck Henkemans, van den Bergh, Gerhard, Brautigam, van Zadelhoff, Duymaer van Twist en Loerakker wordt een amendement voorgesteld, luidende:

„In het derde lid van het Eenig artikel vervallen de woorden: (wet van 29 Juni 1925).

Voorgesteld door tien leden, maakt dit amendement een onderwerp van beraadslaging uit.

Mevrouw de Vries—Bruins: Mijnheer de Voorzitter! Ik zou nog een enkel woord willen zeggen ten gunste van het amendement van de Commissie van Rapporteurs in verband met het betoog, dat de heer Duys heeft gehouden.

De heer Duys heeft dit amendement bestreden.

Hij heeft daarbij misschien bij een gedeelte van de Kamer den indruk gevestigd, alsof de Commissie van Rapporteurs onder den invloed zou staan van de actie der tandartsen.

Ik geloof, dat dit niet juist is en heb daarvoor het volgende bewijs.

In het laatstverschenen nummer van het *Tijdschrift voor tandheelkunde*, het officieel orgaan der Vereeniging van Nederlandsche Tandartsen, wordt het wetsontwerp van dezen Minister en ook de quaestie van den titel besproken. In dat artikel wordt door de tandartsen als de meest juiste titel niet voorgesteld de titel van tandmeester.

Hiermede zal de heer Duys, hoop ik, gerustgesteld zijn. Het amendement van de Commissie van Rapporteurs is inderdaad niet ingediend onder den invloed van de tandartsen.

De heer Duys heeft ons duidelijk trachten te maken, dat het voor het publiek volkomen duidelijk zal zijn, dat een tandheilkundige niet is een tandarts.

Ik ben het daar niet mee eens.

Het is mij vanmiddag nog gebleken, dat er onder de tandartsen zijn, die zich tandheilkundigen noemen, n.l. degenen, die zich speciaal bezighouden met de chirurgie van den mond. Dit zijn dus specialisten, die zich willen onderscheiden van de gewone tandartsen.

Wanneer nu ook de bevoegd verklaarde tandtechnici tandheilkundigen genoemd zouden worden, zal dat zonder eenigen twijfel verwarring stichten.

De heer Duys is omgekeerd bang voor verwarring, wanneer de titel tandmeester zal worden ingevoerd. Hij zegt: wij hebben reeds andere tandmeesters, want de tandartsen, die vóór 1913 zijn geëxamineerd, hebben op het diploma staan: tandmeester.

Ik maak den heer Duys er op attent, dat daarna de titel van tandmeester juist gewijzigd is. Bij de wet van 1913 is de titel tandmeester vervangen door dien van tandarts. De titel, op het diploma vermeld, is daarna buiten gebruik gekomen.

Mijnheer de Voorzitter! Ik meen, dat dit voldoende is om nogmaals

bij de Kamer aan te dringen op aanneming van het amendement van de Commissie van Rapporteurs.

De heer Oud: Mijnheer de Voorzitter! Ik zou een enkel woord willen spreken ter verdediging van het amendement van den heer Duys.

Ik wijs er op, dat, wanneer men invoert den titel van tandmeester, die verwarring dreigt te geven, omdat het is geweest een wettelijke bevoegdheid. Tandheeskundige is nooit een wettelijke bevoegdheid geweest; wel is die titel eens voorgesteld, maar zij is nooit in de wet gekomen; tandmeester wél. Om die reden alleen al lijkt mij het woord tandmeester ongewenscht.

Wat het argument van mevrouw de Vries—Bruins betreft, dat er op het oogenblik gespecialiseerde tandartsen zijn — chirurgische specialisten noemde zij hen; ik heb daar nooit van gehoord, maar het zal wel zoo zijn — die zich tandheeskundige noemen, ja, Mijnheer de Voorzitter, maar iedere tandarts, ook al is hij niet chirurgisch gespecialiseerd, mag zich tandheeskundige noemen. Dan zouden wij dus weer verwarring krijgen tusschen gespecialiseerde chirurgische tandheeskundigen en niet gespecialiseerde, chirurgische tandheeskundigen. Geven wij aan de volgens de wet van 1925 bevoegden den titel tandheeskundige, dan bestaat dit gevaar niet en blijven de tandartsen „tandarts”.

Ten slotte zou ik nog een vraag willen stellen. Ik vraag mij n.l. af, of de strafbepaling niet te ruim gesteld is. Daarin staat, dat wie bevoegd is tot het voeren van den titel tandheeskundige en een afwijkenden titel voert, gestraft wordt met een boete van ten hoogste f 100. Mijnheer de Voorzitter! Stel, dat iemand bevoegd is den titel tandheeskundige te voeren, maar dat vak bevat hem niet meer en hij wordt b.v. accountant of advocaat; dan is hij krachtens deze bepaling strafbaar, want hij voert een afwijkenden titel. Ik meen, dat deze bepaling niet kan worden gehandhaafd. De Minister zal m.i. verstandig doen haar geheel terug te nemen en dit over te laten aan de algemeene geldende strafbepalingen.

De heer Slotemaker de Bruine, Minister van Arbeid, Handel en Nijverheid: Mijnheer de Voorzitter! Ik denk te handelen in de geest der Kamer, wanneer ik alleen zeer kort beantwoord op de twee zakelijke vragen, n.l. van den heer Duys en van den heer Oud.

Wat den laatste betreft, geloof ik, dat er voor zijn bezwaar geen angst behoeft te bestaan. De bedoeling is toch volkomen duidelijk.

van Vuuren, Kampschöer, Vliegen, Bulten, Engels, Brautigam, Gerhard en de Voorzitter.

Vóór hebben gestemd de heer Drop, mevrouw de Vries—Bruins, de heeren van Gijn, Cramer, mejuffrouw Katz, mejuffrouw Westerman, de heeren Ament, Kleerekoper, Lingbeek, Knottenbelt, Tilanus, van Schaik, van Sasse van Ysselt, Suring, J. B. van Dijk, Vos, IJzerman, Sannes en van den Tempel.

Het gewijzigde Eenig artikel, waarvan het derde lid thans luidt:

„Indien Onze voornoemde Minister van oordeel is, dat de viseering van een bewijs terecht heeft plaats gehad, plaatst de met het toezicht op de handhaving van de wettelijke bepalingen betreffende besmettelijke ziekten belaste inspecteur van het Staatstoezicht op de Volksgezondheid onder de viseering andermaal zijn handteekening onder bijvoeging van de dagteekening daarvan. Zij, wier bewijzen van vestiging aldus andermaal geïseerd zijn, zijn bevoegd den titel van „Tandheekundige” te voeren. Hij die, niet bevoegd tot het voeren van den titel, dien titel voert of, bevoegd tot het voeren van dezen titel, een afwijkende titel voert, wordt gestraft met geldboete van ten hoogste honderd gulden.”

wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Beraadslaging over de beweegredenen, luidende:

„Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is de uitvoering van de wet van 29 Juni 1925 (*Staatsblad* no. 282) aan een herziening te onderwerpen teneinde haar in overeenstemming met de bedoeling dier wet te brengen;”

waarop door den heer Marchant een amendement is voorgesteld (Stuk no. 4, I), strekkende om de beweegreden te lezen als volgt:

„Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is, de gevolgen van de verkeerde toepassing van de wet van 29 Juni 1925 (*Staatsblad* no. 282) te niet te doen;”

De heer Marchant verkrijgt het woord tot toelichting van het

amendement en zegt: Mijnheer de Voorzitter! Nu het wetsontwerp is aangenomen in den vorm, door de Regeering voorgesteld, is de door mij voorgestelde considerans niet juist, omdat zij niet terugslaat op den inhoud van het wetsontwerp. Daarom neem ik het amendement terug.

Aangezien het amendement door den heer Marchant is ingetrokken, maakt het geen onderwerp van beraadslaging mee uit.

De beraadslaging wordt gesloten en de beweegreden zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Het ontwerp van wet wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

DE TANDTECHNICI

Verschenen is een Kon. besluit van 29 November j.l. waarbij, gelet op het bepaalde in den laatsten volzin van artikel. 10 van de wet van 24 Juli 1876, St.bl. no. 117, houdende regeling van de voorwaarden tot verkrijging van de afzonderlijke bevoegdheid tot uitoefening van de tandheelkunst en van de uitoefening van die kunst, zooals deze wet laatstelijk is gewijzigd bij de wet van 28 Juni 1925, St.bl. no. 282, die inhoudt, dat zij, die op een bij Kon. besluit te bepalen dag niet in het bezit zijn van een door den inspecteur geïseerd bewijs van vestiging, van dien dag af niet bevoegd zijn tot toepassing van de volledige tandprothese, bepaald wordt, dat deze dag is 1 December 1926.
